

Med eventyr i blodet

Ayoe tumler de store hestekræfter

Næsten alt i Ayoe Hansens liv er i stor størrelse og fyldt med hestekræfter, det være sig både arbejde og fritidsinteresse. For udover dagligt at styre katamaranfærgen Leonora Christine sikkert over Østersøen avler Ayoe fra Bornholm også shireheste, der er verdens største hesterace

Vi har netop passeret havneløbet ved Ystad og sat kursen mod solskinsøen Bornholm. I dag er der imidlertid ikke megen sol, tværtimod så går blæsten friskt over Østersøens vande, og de hvide bølgetoppe rusker ubarmhjertigt i katamaranfærgen Leonora Christines skrog. Passagerne gør klogest i at blive siddende i sæderne, og de, der drister sig til at bevæge sig rundt, må krampholde ved ryglæn og gelændere for ikke at falde. Vi ved dog, at der er helt styr på sejladsen, for vi har nemlig en aftale med den kvindelige styrmand.

– Jeg holder øje med de tre containerskibe, der ligger ude om bagbord, forklarer 40-årige Ayoe Hansen og kaster et blik på færgens radarskærm, mens hun følger skibene ude i horisonten nøje. Ud over færgens mange hestekræfter, som Ayoe håndterer på sit arbejde, klarer hun også dagligt sine egne, private hestekræfter hjemme på ejendommen Pilevang i Østerlars på Bornholm. Ayoe og hendes mand, Søren, der også er styrmand og overvåger Øresundstrafikken fra Malmø Havn, opdrætter nemlig shireheste, og faktisk så har de i stalden indehaverne af to af de fineste titler inden for shirehesteavl. Deres heste blev nemlig hædret som Danmarks bedste på Landsudstillingen for racen i Sorø i sensommeren sidste år.

Utraditionelt job

Men hvordan gik det nu for sig, at der kom en overflod af hestekræfter ind i Ayoes liv? Hun er født i Gentofte, men har både boet på Bornholm og senere på Ærø under sin uddannelse. I denne omgang har Ayoe og Søren boet på klippeøen siden 2000, men før var Ayoe væk i to år, hvor hun var i praktik, før hun startede på Navigationsskolen.

– Jeg var tilknyttet et praktikkontor og var heldig at få hyre hos et dansk rederi, som lå og fragtede kvæg, får og vandbøfler fra outbacken i Australien til Indonesien, New Zealand og Filippinerne, fortæller Ayoe, der var med til at sejle quarterheste fra Canada til Hawaii. Det med hestene har hun altid haft i blodet, og som barn var Ayoe en rigtig drengepige med hul på knæene og jord under neglene. Som hos alle unge piger i teenagealderen var omsorgsgenet meget tidligt udviklet hos Ayoe, og hestene krævede en masse spændende aktivitet, som også har givet hende en masse gode venskaber.

– Som barn blev jeg opdraget til, at der ingen begrænsninger var i udfoldelse og karriere, bare fordi man er pige, fortæller Ayoe, der ikke har sin eventyrlyst fra fremmede. Hendes mor var kahytsjomfru på bornholmerfærgen, og mormoren var udstationeret på Thulebasen på Grønland tilbage i 50'erne med sin mand, så rastløsheden og trangen til de store horisonter ligger ligeså meget i blodet som hesteinteressen.

– Jeg har altid godt kunnet lide at vælge utraditionelt, og det at arbejde på færgen giver mig følelsen af at være på vej mod noget, fortæller Ayoe, der har det godt med at gå mod strømmen, for det sætter tingene i relief og giver hende en form for indre ro.

Hun har også altid været fascineret af, at mennesket kan styre store ting. Ayoe tog sin hesteinteresse med til Ærø, efter at hun på Bornholm havde lært en lokal frederiksborgavler at kende, og virkelig fik lært en masse om hesteavl og ridning. Søren derimod er født på stenbroen i København og havde aldrig haft med heste at gøre, da de mødte hinanden på Navigationsskolen i Marstal, hvor Søren også læste til styrmand. Han faldt dog også for hesteavl, især konkurrenceelementet i det.

Hest og hund i str. XL

At valget lige faldt på netop shireheste var lidt af en tilfældighed, men da en hoppe af racen var til salg som sporvognshest ved Svaneke i 1998, vakte det Ayoes og Sørens nysgerrighed. Så hoppen Nanna blev parrets første bekendtskab med verdens største hesterace.

– Ja, og så blev vi hesteejere, fortæller Ayoe, der også har fået grundlagt meget af sin hesteerfaring på Landbrugsmuseet Melstedgaard i Gudhjem, hvor hun lærte om avlsarbejde, at køre med et spand heste og have med hingste at gøre.

– Shireheste har et pragtfuldt temperament og er meget nemme at omgås trods deres størrelse, fortæller Ayoe og Søren, der foruden hestene også har labradoren Winston og – for at blive i den store skala – en dejlig, tigerstribet grand danois ved navn Monty, der nyder en helt igennem tilbagelænet tilværelse hjemme på gården ved Østerlars.

– Der findes omkring 100 heste af shireracen i Danmark, og der er fire til fem avlere af de store heste i landet, fortæller Ayoe, og med et samlet antal på omkring 7.000 individer er racen igen ved at komme på fode efter at have været nær ved at uddø efter en ellers glørværdig historie.

– Shirehestene har gennem tiden båret ædle riddere, og første gang, man hører om dem i historien, er i forbindelse med Wilhelm Erobreren, der i år 1066 førte krig fra ryggen af en shirehest i slaget ved Hastings. Hestene var dog ikke så store dengang, det blev de først, da man begyndte at krydse dem med fuldblod, forklarer Ayoe, der i sit eget avlsarbejde bestræber sig på at fremavle en mere moderne shirehest, selv om den klassiske race stadig er meget efterspurgt.

– Avlsarbejde er jo et spil i lotteriet, men vi gør alt for at lære og er hvert år i England for at se shows og udstillinger, fortæller Ayoe, der selv er i fuld gang med at uddanne sig til shiredommer, hvor hun skal bedømme heste med forskellige dommere til seks kåringer.

Ingen småfolk

I Danmark er shireavlens organiseret i Dansk Shireforening, som er en underafdeling af den verdensomspændende Shire Horse Society i England. Det var også den danske shireforening, der var vært for Landsskuet i sommer, hvor flere af Ayoes og Sørens heste blev vindere. Også Roskilde Dyrskue har haft besøg af de store, flotte heste fra Bornholm, der altid gør indtryk pga. deres enorme størrelse og udstråling. Så fremtiden tegner rigtig lys for avlsarbejdet på Pilevang.

- Vi havde ellers lidt af en nedtur sidste år, hvor vi mistede to af vores heste, fortæller Ayoe, der siden ikke har kunnet nænne at sælge føllene.
- Vi venter igen føl til foråret og glæder os meget til at se, hvad der kommer, fortæller Ayoe, der også skal til England i marts for at deltage i kåringer af shirehestene i racens moderland. Der er nok at se til for det unge par, der ikke overvejer at få småfolk i huset.
- Nej, vi skal ingen børn have, for det er trods alt nemmere at få passet hestene end at få passet eventuelle børn, siger Ayoe, der har en ung pige til at hjælpe med at motionere hestene, når hun selv er på arbejde og bringer passagerer sikkert fra klippeøen i Østersøen og til Sverige.

Faktaboks

Shirehesten stammer fra England og er verdens største hesterace. De fleste shireheste er omkring 190 cm i stangmål (op til det højeste punkt på hestens ryg), men ifølge rekordbogen var den største shirehest 218 cm og vejede 1.028 kg. I dag bruges de som træk- og arbejdsheste, men kan også springe og gå dressur og er ofte at møde ved dyrskuer og shows, hvor hesten imponerer med sin enorme størrelse og blide temperament. De første shireheste i Danmark var tre hingste i Cirkus Schuman, som blev trænet af Katja Schuman i 70'erne.